

3
F 284

M/F (R)

L 82 (P)

Professors H. Forels.

339
F 64

A

176

Alkohols,

eedsimtiba un

dsimuma dsihwe.

4180
~~X~~

X. Starptautiskā pretalkohola kongresā turets
preekšķīnešums.

No wahzu walodas tulkojis

H. Grujits.

Parib.-60

Latv. PSR Valsts Filatētiskā

Inv. 55-17.612

0309057753

Preefchschwahrds.

Ewehrojamais finatku wihrs, kas sekoscħas lappusēs apspreesch weenu no tagadjejs zilwezes dsiħwibas jautajumeem, ir aizinats ru-natajs to wahrdā, kuri reisē no dabas finatnissi-higieniskas atsinas un no sozialpolitissi-humana dsiñeċċa speesti wed zihnu pret alkoholismu un pret alkohola baudišchanu wispaħrigi. Ja pirmā sahkumā ap-farōja alkoholismu sameħrā paſeklā fahrtā, eweħrojot galwenā fina wina sekas tifai preefch paščha dseħraja un wina għimex, tad tagħid zihna pret alkoholu mums ir-dala no' dsiłla kulturas darba, kura għixx sawu teesu palihdset pee tautas wiżuma soziala un garigà fahwa pahrweidošchanas un pee labaku attihstibas apstahklu radi-šchanas preefch zilwezes naħkotnes. Tifai no scha r-ħas higienas redses stahwokla iżejot, kas sawukahrt ishaug no dsiļi pamatoteem pa-ħaġġi u sħekkieni par wiċċa pastahwosħha nesħķiramo sakaribu un par fatra zilweka atibildiġi par wiżżeem un par wiċċa sawa d'simma naħ-famibu, atturibas kustiba dabu sawu pilnigo taħħnosħmi, kuru ta-aifzel taħlu us preefch u tiflab pahr atsew iż-żikkie personu hipochondriko weselħas aixgħidib, kà ari pahr moralistisxeem spredikeem, kureem truħx sinatnisskas atsinas pamata. Neeweens naw aizinataks nemt scha jautajumā pirmo wahrdū, kà forels, kureħx kà ihpatnejns un dsiħx dabas pehtnekk, kà peed siħwojis nerwu un dweħseles aħrxi, kà ari kà wiċċu labu un zilwekdraudfigu zenteenu preefchkarotajis apweeno sej̊ wiċċus sekniġai darbibai wajadfigos prasjumus scha laukā. Wixi loti skaidra un plastiskā fahrtā iż-żikkie apżerejums par zilweku augħosħanäs un wairoħanäs apstahkleem, kà ari alkohola „blastoftorijskā“, zilwezi samaitajosħha eespaida pamatota noteik-ħanu ir-katram, kas zensħas peħz isħo sareħxgħito notifikumu ħapra-ħanjas, no leela swara. Protams, schis wina ewadħosħais atteħ-lojums naw farafslits, preefch pawirsheem lafitajeem. Tomehr, kas puħlinu nebaidas, juttisees atalgots zaur sawu finasħanu noffaidro-jumu un paplašċinaħanu.

Kà strahdnejku-atturibnejku saweeniba peegreesch sejv isħku weħ-riju alkoholismu fainmeeżiż-żi sozialeem sakareem, dauds leelaku, nekka peħz preefchha stahwosħha raksta war domat, pats par sejwi saprotams. Urri attiezeż-żejjus islamitisku tautu jaftingu „ideologisku“ iż-żikkie drojumi ar-wini „liftena tizibu“ (pee scha tizibas tatsu ppeedereja art Spanijas mauri un Sizilijs farażeri ar sawu augħi attihstito kulturu), kà ari par forela aixstahweto mahżibu par modernu tautu pagħrimiħanu, par räju konfurenzi un dasħu fo zitru, buktu schis tas-peesħiħnejems. Tomehr wiċċu jau ir-tas, kani schi waħrds peeder un domu briħwibu neaprobesħo ari wiċċu saweeem lafitajeem.

Simons Kazensteins.

Džinumu kopdsīhwes mehrkis, kā sinams, ir fugas turpinaschana. Schai sinā zilweks ne zaur ko neisschikras no ziteem dīhwnekeem. Wina wairoshchanās līkumi pilnīgi līhdīnas augstāk attihstīto kustonu wairoshchanās līkunēem. Wairak waj masāk eewehrojamas sawadibas, protams, ir katrai dīhwneeku grupai. Pee zilwekeem warbuht eewehrojamākā sawadiba ir sinama, noteikta waiflas laika (Brunstzeit) truhkums. Žitadi pee zilwekeem fastopam, tapat kā pee wiseem augstakeem dīhwnekeem, diwas indiividuumu formas — tehwīnu un mahtiti, kā katra fuga tā saukto augla waj vihgla kānnīnu (Kleinzellen) neseju, kuru (kānnīnu) saweenoschana, tā sauktā konjugazijs, dod jaunajai dīhwibai pirmo sahkumu.

Kā katra meesas kānnīna, tā arī augla kānnīna fastahw no protoplasmas jeb kānnīnas weelas un kodola. Kamehr seeweeshu augla jeb olu kānnīna satur lotti dauds protoplasmas un leelu kodolu, un ir gandrihs tikpat leela, kā kneepadatas galwīna, vihreeshu kānnīna ir lotti masa, mikroskopiska. Pehdejā fastahw gandrihs tikai no kodola un lotti mas protoplasmas ar kustigu, astesweidigu peedehkli. Wina sauz par spērmatosonu un pee apaugloshchanās tā dodas us olu kānnīnas puši, lai ar pehdejo saweenotos. Saweenoschana (konjugazijs) noteik schahdā fahrtā:

Ja kahds spērmatosons ir fasneidsis no olu twarta atswabijanušchos un us dsemides mahti lejup ejoscho olas kānnīnu, tad tas eespeeschas olas prokoplasmā, kura wirspuse tad tuhlit issjuhk un saudē sawu tagad newajadīgo asti. Wina protoplasma turpreti galwenā fahrtā saplūst us preefschu kopā un fastahda tā saukto zentrosomu jeb wirseena kermenit. Tīflab spērmas (sehklas) kodolam, kā arī olinas kodolam ir swarīga substānza jeb weela, kura stipri krahs un ko par chromatinu sauz. Ta uisskatama, kā eedsimtības energijas neseja. Chromatinis attihsta kodolā kaut ko tīhklam līhdīsigu, kas spērmas kodolā ir lotti beefs. Tīflīhds kā zentrosoms ir attihstījies, spērmas kodols sahīk augt us olinas protoplasmas rehītīna. Wina chromatinis fādalas un zentrosoms pāhrīdas diwās dalās. Tahlatā gaitā spērmas kodols arween wairak pēeaug, un dabū arween flaidraku chromatinā tīhlojumu, kamehr abi zentrosomi starp wihrischko un seewiščko kodoleem weens no otra atschikras. Drusku wehlač spērmas kodols un olinas kodols abi ir weenada leeluma un weenada iſskata, kamehr abi zentrosomi stahw abās pušes, pa labi un pa kreisi no wina schikrīshchanās līnijas, eetwerti no stareem līhdīsigeem pawedeeneiem. Tad chromatinā sfelets sawelkas kopā par diweem līhkumaineem, eegareneem kermenīsheem, tā saukteem chromosomeem. Reise ar to

ari olinas kodols sahk līhdīgi pahrweidotees diwos chromosomos. Nu noteek leela pahrgrošba. Kodola ahđina (membrans) pasuhd un kodola schķidrums iſſuhd olinas protoplaſmā jeb saweenojas ar to, kamehr chromosomi nostahjas līnijā zits pafal zitam, kā saldati un zentrosomi ūhta ūtprakus starus uſ katra chromosoma puſi. Sekas ir, kā kātris chromosoms garenisski pahrschķelas un katra wiku puſe teek wilkta uſ tās paschas puſes zentrosomu, tā kā kātris chromosoms ūdalas diwās simetriskās (famehrigās) dalās. Žentrosomu peewilfschanas spehks padara, kā katra weena chromosoma puſe, tā wihrischķā, kā ūewischķā teek peewilkas tās paschas puſes zentrosoma tuwumā, Pehz tam agrako chromosomu labās puſes wihrischķās un ūewischķās dalas saweenojas pa tſchetrām un eetehrpaſ atkal kodola schķidrumā un kodola membranā (ahđinā), kamehr chromosomu starī pasuhd. Tas pats noteek ar kreisās puſes chromosomi iſwehrſchās atkal kopejā chromatina tihflojumā, jeb krusta audumā. Tā tagad ir iſzehlusches diwī kodoli, kuru chromatins satur glūchi tīkpat daudz tehwa, kā mahtes substanzes jeb weelas, tā kā wihrischķais chromatins pirms galigās konjugācijas jeb saweenoſchanās bij pēaudīs tīkpat leels, kā ūewischķais. No ūcha brihscha ūhukot, abi, ūchahdā fahrtā iſzehlusches, maiſtiee kodoli ūhuk tahlak dalitees, pee kām katra no wiku dalischānas iſzehlusēs kāminna patur apmehrām tīkpat leelu samehrū tehwa, kā mahtes energiju. Schās kāminas ūstahda tā ūaulto b laſt o d e r m u (augla, dihgla ahđinu), no kura attīhstas tā ūaultais embryo jeb pirmajā attīhstības pafahpē eſoschais auglis un no ūcha pēhdejā zilweziskais indiividuum. Tapehz ir pilnigi ūkaidra leeta, kā kātras atſewischķās personas eedsimtās ihpaschibas, kā ari konſtituzionalā węſeliba wispirmā fahrtā atkaras no tam, ūhuk ūstahwa ir chromatins, kā ūzheles no tehwa un mahtes abām konjugetām augla jeb dihgla kāminam, kuras nejauschi saweenojuſchās preeksch wina personas radischanas. Uttezigās augla kāminas ūtshu satur wina wiſas personas, tā tad ari wina ūmadseju, wina dwehſeles un wiſa wina pahrejā ūermena dihgla energijas. Šo augla kāminu ihpaschibas ūaukuahrt atkaras no wiku ūſejem, t. i. no tehwa un mahtes un no wiſas wiku afzendenzes (preeſchtfetscheem). Kā ūinams weenu ūezaku behrni nereti ir ūotti neweenadi. No ūcha apstahkla ween ūkaidri redsams, kā ūezaku daschadas anglu kāminas satur wiku preekschgahjeju energijas ūotti daschados maiſjumos, tā kā naħk ūotti daschadas ūombinācijas (saweeenojumi) un ūhuk ūherns, peemehrām, war ūotti līhdīnatees ūwas mahtes tehwa tehwan, waj ūawa tehwa mahtes mahtei.

Sawā genitalajā darbā: „Die Meme als erhaltendes Prinzip im Wechsel des organischen Geschehens“ (Leipzigā, 1904. gadā) pee Wilhelma Entzelmana) Semons ir peerahdījis, kā weenads likums pahralda dīshwu buhtau eedsimtību, atminu un wispahrigi wiku attīhstību. Uhrypaſaules eſpaidi un ūairinajumi eſpeſchās organizmos un atſahj winos dinamiskās pehdas, kā Semons ūoſauz par engramu.

Ja ari zentralā nerwu ūistema ūaur ūaweeem prahta wahrteem pee augstaſeem dīshwnekeem ir ūpezialaki ūeemehrota engrāmu regi-

streschanai, tad tomehr ahrejee fairinajumi atškan, lai ari wahjaki, wiſas kermena kanninās un tā tad ari augla kanninās. To peerahda starp zitu engrafija pee stahdeem un ſinamu kumulatiwu (beeschi, daudſumā) eeguhtu engramu eedſimtiba.

Lihdiga, lai gan pa dałai zitada, waj ari wahjaka fairinajuma atfahrtoschanas iſſauks no jauna agrakos engramus. Scho prozeſu Semons noſauz par ekforiju. Jaunā fairinajuma kopſkazu ar wezo engramu wiſch noſauz par homofoniju, pee kam organiſmū pastahwigi rahda teefſchanos diſerenzi (starpibu, iſſchiribū) pawahjinat, t. i. wezo engramu peemehrot jaunajam fairinajumam. Wiſu engramu kopſumu, ko kahds indiwiduumus ſawā dīshwē dabū, wiſch ſauz par indiwidualo mnemi. Muhsu ſniadſenu engramu darbibu mehs waram pa leelai dałai paschi teeschi nowehrot muhsu atminkā.

Tahlač augla kannina ſatur kā latentu (apſlehpitu) energiju to, ko Semons ſauz par eedſimto mnemi. Eedſimta mneme tomehr ir ari iſkatrā meesas kanninā. Tomehr jaunus indiwiduumus radit war tikai augla kanninās. Semons rahda, kā zaur atfahrtoschanos daudſas generazijās (paaudſes) engramu kompleſchi (kopfrahjumi) war maniſchanas zelā noſtiprinatees augla kanninās. Wiſleelakee pahrgroſjumi tomehr teek panahkti zaur daschadu dihglu kombinazijs pee konjugazijs (ſaweenoschanas), pee kam kustoru un augu walſtis ſliktas kombinazijs eet bojā, bet labās uſturas. Pehdejais ſaſkan ar Darwina ſugas iſlaſi.

Deemſchehl, zilweki, aif daschadeem aiffſpreedumeem un mahntizibas, zenshas uſturet ſliktakos dihglus un nonahwet labakos, waj ari noteſat tos uſ neauglibu. Pehz wiſa ſazitā wajadſetu buht ſkaidri, kā katrai dīshwai buhtnei paſchustureſchanas labā buhtu ja-interesejas ſaweenot pehz eespehjas labus dihglus, lai pehznaħkamee pehz eespehjas wiſadā ſinā pahrſpehtru ſawus preeſchgahjeju. Ahri paſaules engrami ir indiwidualo energiju buhwes afmeri, wihi paſtiprinas zaur dīſimumu turpinaschanos un eedſimt pehz daudſam paſaudſem dihglos. Zaur pehdejo parahdibu waretu iſſkaidrot zaur tā ſauktu mutaziju peepeschti iſſeloschās jaunas warietates. Dabifſa ſugas iſlaſe gahdā par ſliktā un nederigā iſſkaufſchanu kreetnajam un derigajam par labu.

Peeteek ewehrot ſhos pateſos ſaktus, lai redſetu, zif ſlikti pee mums kulturas zilwekeem wiſa ſchi leeta apſtahw. Protams, muhs apſtulbina muhsu ahreja kultura, kur mehs ar grahmatu u. t. t. paſlihdſibu barojamees ar muhsu preeſchgahjeju darbeem un tapehz eedomajamees, it kā mehs buhtu kreetnaki un gudraki, kā muhsu ſentschi. Muhsu tagadejās ſniashanas par elektribu, telefonu, Röntgena ſtareem un ſozialajā jautajumā tomehr nebuht nedibinas uſ muhsu generazijas (paaudſes) indiwidualo dihglu kreetnaku kwalitati (labumu), nedz ari uſ atſewiſchku perſonu augſtakу eedſimtu gudrību, bet uſ gadu ſimteau darbu, ko muhsu ſentschi paſtrahdajuſchi un mums atſtahjuſchi, kas ſaſrauts muhsu enziklopedijā un kura auglus mehs baudam. Mehs tahdejadi ſadedſinam muhsu eedſimto gara frahjumu, t. i. mehs laujam ar leelako besruhpibu pagrimt muhsu ſabeedribas indiwiduumu eedſimtai wehrtibai, miljonweidigi lifdamī

dihgli konstituzionalam slimibam un maswehrtibam un ar ahrstneezibas fmalkakas un augstakas mahkfas palihdsibu gahdadami, lat schee muhsu kulturas augoru iswirtuschee augli tiktu ustureti pee dshiwibas un lat tee waretu tahla radit labi dauds iswirtumu. Reise ar to mehs tas freetnakas atwases suhtam karos par lelgabalu baribu, waj ari pahraf apkraujam tas ar darbeem, kuri winam nedod laika isleetot sawas labas sehklas preeksch wairofchanas. Kad tad sluktakas zilweku preze ir faradijuje dutsheem attas galwu, noseedneeku, kroplu, dilona slimneeku un idiotu, tad mehs buhwnejam wisur wahjprahktigo namus, nabagu un laboschanas namus, idiotu un epileptiku eestahdes, wezuma patwersmes un pahrmahzibas namus, lat apgahdatu uj muhsu rehkinga winu iswirtibas sluktakos auglus. Un mehs nemaj nemanam, ka schis humanitates (zilwekmihlestibas) weids zilwezi paramasam gruhish posta un boja! Es, protams, nebuht negribu usstahees pret humanitates eestahdem, no kuram es pats weenu 19 gadus no weetas wadiju. Bet kas man skali japrasha, tas ir — lat mehs heidsot reif energisski leekam roku pee launumia awota, pee sapuwusches fakenes!

Kur ir schi sakne? Winu ir wairakas. Weenu mehs jau minejam. Ta ir muhsu absurd (neprahktig) zilweku fugas islafe. Prahtigajeem, freetnajeem un gudrajeem wajadseja energisski wairotees; wahjajeem, kroplajeem, slakteem un mukleem turpretti nemaj ne; widuwejeem — mehrent. Ka tas panahkams, ar to sche nenodarbosimees. Neilgi atpakaal es par to sarakstiju beesu grahmatu: „Die seruelle frage“ (Sexualais jautajums), us kuru interesanteem aifrahdu.

Bet lat pareisa, zilweziska fugas islafe uslabotu muhsu rasu, tas eespelhjams tik tad, ja mehs no otras puses wihi mahkligi nedaram, lat zaur muhsu pehznahkamu dihgli, kurus mehs karts fewi nesam, teeschu bojashanu, pehdejos nesamaitatu.

Nefkatotees us sluktu fugas islafti, mehs waram sawus sehklas un dihgli dseedserus, kuru kannikas tafschu satur muhsu preekschgaheju eedsimto mnemi un to pahrnesis us muhsu pehznahkameem, zaur winu kwalitates teeschu bojashanu padarit sluktakus. Rupji ewainojumi, ka nelaimes gadijumi u. t. t., nefkahde dihgla kanninam. Zitu organu weetejas slimibas, ka galwas, kahju, sirds u. t. t. war, leelakais, zaur wispahreju organisma wahjinaschanu aplinkus drusku kaitet dihgla kannikas ustureschanai. Karts kromiks posts, ka bads u. t. l., tomehr atstahi sluktu eespaidu us dihgla dseedseru fastahwu, kapehz waram gan fazit, ka proletareeschu sliktee dshwooklu un pahrikas apstahkli apdraud ari winu pehznahkamos. Tomehr nefkahda zitā kahrtā — to peerahda peedshwojumi — newar augla jeb dihgla kanniku labumam ta kaitet, ka zaur winu teeschu sagiste chanu ar ta faultajam baudas gifti jeb protoplasmas gifti, kuras aiz eeraduma eebauda, kuras eesuhzas wišaur kermenī, un lehnam lihsdamas un nepamanitas kwalitatiwā sinā teeschu saboja ari augla kannikas. Tas, kas kaitē zitā kermenī kannikam, apdraud it ihpaschi paschu individuumu. Turpretti tas, kas saboja augla kannikas, pahrgroza turpretti leelakā, waj masakā mehrā wihi eedsimto mnemi un zaur to apdraud us paaudschu paaudsem ateezigo individuumu pehznahkamos. Scho prozesu waj parahdibu es

esnu nosauzis par blaftostoriju, lai atschärtu s̄cho leetu no parastas, muhsu fentschu minemes pahrneschanas mantoschanas zelā, jeb eedsimtibas scha wahrda ihstā nosihmē. Ja pehdejai nebuhtu milsiga eedsimta s̄ifiktaiba, kura pehz daschām nesagiftetām paudsem, rada atkal regenerāciju jeb atjaunošchanas, tad ar muhsu iſwirtibū stahwetu wehl dauds sliftak, nekā tagad jau ir.

Alkohols tapehz spehle muhsu reetumu kulturā paschu galweno lomu, tapehz ka no wiſam bihstamām gisfem wiſch ir tas weenigais, kas ir palizis par wiſpahr parastu baudas lithdjeſki, sa-wahzis milsīgus kapitalus ſawai raschofchanai un pat walſtis ir leelā mehrā eewiſzis ſawu intereschu laukā. Wiſam bes tam ir wesela wehſture pat dzejās un religijā, tā ka naudas intereses, tradizijsas un aifſpreedumi zits ar zitu ſazenschas wiſa aifſtahwibā, ne tikai, lai wiſa baudu uſturetu, bet lai to pehz eespehjas iſplatitu wiſos eedſih-wotaju ſlahnos. Tikai apreibinoſhas giſtes war eeguht ſchahdu waru; jo zaur ſmadſenu apreibinaſhanu wiſas aija pehdejās patihs-kamās iluſtīas un iſrahdas zaur to zilwekam par loti wehſlamu lab-darijuunu, maldinadamas to uſ azumirklī par pateeſibū, likdamas aif-nirſt ſahpes un mokas un radidamas patihs-kamas juhtas. Narſotisets (apreibinats) zilweks juhtas ſewi ſpehjigu, ſtipri. Wiſa gara ſtah-wolſis ir eifſalts (ſtipri paſiſlats), tamehr pateeſibā wiſch ir trauzets, wahjinats un neſpehjigaks.

Zitas apreibinoſhas giſtes, kā opijs, morfijs, indeeſchu kanepes, eters u. t. t. war jeb waretu nowest pee gluſchi tahda paſcha ſoziala poſta, kā alkohols, bet tās, maſakais pee muums, ir waj nu aifſleegtas, waj naw mode. Tomehr mehs fastopam austrumos indeeſchu kanepu ligu, Kinā un Indijā opiuma ligu, kurām tur ir tikpat ſaunas ſekas, kā pee muums alkoholam.

Ka alkohols ir protoplaſmas giſts, leekas, ir peeteekofchi peerahdits. Pehdejos gados, ſtarp ziteem, Tieglers un Führers ir zaur iſmehginaſumeem rāhdiļuſchi, ka jau maſak kā 1 procents eti-alkohola, uhdent atſchläidits, kāvē daſchu juheas džihneeku emibriou attihs-tibū, ka 2 proz. atſchläidijums jau ſtipri trauzē attihs-tibū un rada kroplibas un ka 4 proz. atſchläidijumā embrioni pawiſam ne-war attihs-tiees. Man nenahk ne prahā uſſkaitit jums ſchodeen ſche preeſchā wiſus alkohola nedarbus zilweka kermenī un it ihpaſchi wiſa ſmadſenēs. Juhs to wiſu bagatigi ſneet no wiſas muhsu pretalkohola kustibas un tagadejais Kongress ir, kā to juhs ſchodeen un waſkar dſirdejeet, peeneſis ſlaht jaunus materialus. Tikai par weenu leetu es gribetu wehl reiſ personiģi ſtaidrač iſteiſees. Wiſas giſtes, kuras atſtahj ſamaitajoſchu eespaidu uſ zilweka kermenī, leekas paleekam nekaitigas, ja tās eebauda minimalakās (wiſmaſakās) por-zijs. Wehl nekaitigā maſſimal (leelakā) porzijsa ir protams, ſkato-tees pehz giſts, loti daschada. Sinatne tomehr naw ſpeh-jiga ſkaidri noteikt robeschās, kād kahdas giſts loti maſa porzijsa pateesi top nekaitiga. Schahdu nekaiti-gumu, protams, war deesgan droſchi peenemt pee kahdas giſts ween-reiſejas eenemſchanas maſā mehrā, tapehz kā ſchahdā gadijumā wiſas eespaida lehna uſkrahſchanās naw eespehjama. Tomehr ja kahda, kā leekas, nekaitiga maſa porzijsa no kahdas ſinamas giſts teek jo-

projam eekemita wairak waj masak fahrtigi mehneshcem un gadeem ilgi, tad parasti attihstas ta sauktee kumulatiw-eespaidi, resp. winas eespaidi saweenojums. Tas noteek lehnam, nemanot un daschreis parahdas tik tad, kad meesas audos jau ir padarits leels, plaschi isplatits posta darbs, ja, loti beeschi pat tad, kad jau ir dauds par wehlu, lai waretu isahrstetees. Ka ar alkoholu ta noteek, tas ir tik pasihstama leeta, ka talab buhtu weltigi wahrdus tehret. Pat wairums frontisko alkoholiķu nomana par wehlu, ka wini par tahdeem pali-fuschi. Teesa, medizinā dauds runa no peeraschanas, waj peemehroschanas giftem. Tee, kas par to runa, pateesibā ir sinatniski nespējigi isschlirt schleetamo peeradumu no sinama grada kroniskas sagisteschanas. Bes kroniski narkotisetā loti maldinoschām subjektivām juhtām, mums šai sinā naw nekahdas zitas mehrauklas, kā tikai ta, ko muns dod kermeņa audu kroniski slimīgās pahrgroßbas. Un ja pehdejās ir zaur mikroskopu, waj pat ar neapbrukotāni azim redzamas, tad kermeņa kānniņu smalkakei audi ir jau deesgan stipri un pa leelakai datai nedseedinami fabojati. Protams, ar schahdām wairak waj masak maswehrtigām kānniņam nereti war wehl ilgi dīshwot, bet weseli organismi tee wairs naw.

No otras puses, es nebuht nenoledsu, kā sinamas, normali pemehrotas pahrtikas weelas, pahrmehrīgi eebauditas, war radit giftigus un kaitigus ta sauktos toksīnus. Tomehr tur fastahdas ari antitoxini (pretgifts), kuri, kā no profesora Kasowiza dzīrdam, pee alkohola neattihstas. Un no ta nebuht naw slēhdzants, ka katra kermeņi sagosha gifts kahdā nebuht masā porzijā ir pahrtikas līhdseklis. Tas ir leels soßīms. Normali dīshwojot zilweks dabū zaur normali pemehrotu pahrtikas weelu eebaudischanu peetizibas sajuhtu (Sättigungsgefühl), kas nokahrto wina baribas eekemšchanas daudsumu. Pee narkotiskām giftem tas pa leelakai datai pilnigi istruhkst. Tai weetā šās giftes sott weegli un loti beeschi rada neapmeerinamu kahribu pehz gifts.

Mehs tapehz nebuht nenoledsam, ka kaut kahda loti masa porzija alkohola, kā leekas, war buht ari nekaitīga preefsch atsewischku indiividuumu organisma. Mehs tomehr apgalwojam, ka schahda porzija katra sinā ir loti masina, nedod wairs nekahda baudījuma un pee beeshas leetoschanas absoluti nemas naw noteizama. Ta kā tomehr peelaistais narkotisko weelu baudījums zaur sawu patiķamo peewilzibas spehku pastahwigī pawedinas us pakaldarischanu un zaur to nowedis pee sozialas līgas, tad naw nekahda zita līhdseklia pehdejās uowehrschanai, kā weenigi narkotisko gifschu un par wišām leetam alkohola baudischanas sozialā eeraduma pilnīga atmēschana. Tas man wehl reis jaleef pee ūrds mehrenas alkohola baudischanas apustuleem, jo us ta pamatojas alkohola atturibneku sozialsinatniskais, weenigi drošchais redses stahwoklis.

Us muhsu dīsumumu (pehznahkameem) alkohols atstahj eespaidi galwenā fahrtā diwejadi:

- a) Zaur dihgku sagisteschanu jeb blastostoriju un
- b) zaur atsewischku personu sagisteschanu.

A. Blastofstorija.

Isteifshos sche ihſi. Kā alkohols sagiftē wihreescha spermatofonus un seeweetes olu twarta olinas, to mehs pee dſihweem dſehrajeem un dſehrajām neredsam. Mehs to redsam tik pee wiru produkteem. Kā tas noteek, to mums rahda augſchā peeminetee Zieglera un Fühnera pehtijumi. Waj mehs fahdu normalā fahrtā uhdent dſihwojoschu embrional-kannīku (tikfo attihſtites eefahkufchos dſihwas buhtnes kannīku) audſinam weenprozentigā alkohola atſchlaidijumā, waj ari elejam ſawās meefās tik un tikkdauds stopu waj wedru alkoholiku dſehreenu, pahrpluhdinam ar teem aſinis un meefas audus un tā beidſot leekam ſawām paſchā dſimuma kannīku peldet plahnā alkohola atſchlaidijumā, galu galā ir tatschu weens un tas pats. Kas no ta iſnahk, to mums rahda ſcholaiku idiotu un epileptiku (ar frihtamo kaiti ſlimojoscho) eestahſchu, wahjprahligo namu, laboschanas eestahſchu, nabagu un pahrnähžibas namu eemihntneeki, kā ari ſcholaiku zilwefu kropliba un pheaugoschā nederiba kara deenestam. Norwegijas regenerazijs (atdſimſchana) un franzijs pheaugoschā iſwirſtiba runā ſkali un ſaprotami; tapat ari angli dſihwibas un ſlimibu apdroſchinaschanas beedribu statistikas. Tee wiſi ir alkoholiskas blastoftorijas dſihwi peerahdijumi un peemehtri. Kā jau teikts, ir ari ziti ſehklas jeb dihgku bojaschanas zehloni, bet neweens no teem nam tik plaschā apmehrā un ar tahdu ſkaidribu peerahdams, kā alkoholiskais zehlons.

Wiſa muhſu āreeschu rāſa leelakā waj maſakā mehrā iſwirſt un panikſt zaur chronisku alkoholismu. Franzijsa un Kreewija rahda mums ſchimbrihſham laikam wiſspilgtakas iluſtrazijas ſchā ſūnā un tikai gadu tuhkfotscheem wežā aiffſpreeduma aktiba, kopā ar prastakājām un egoiſtiſkajām naudas intereſem war noslehgtees pret ſcho patteſbiu.

Eoti intereſante un ſwarige Bezoļaſa pehtijumi, no kureem redſams, kā no 9000 Šchweizijā atſihmeteem idioitem (plahnprahtingem) leelakā dala ir eedſemindati tahdā laikā, kād zitadi mehdī buht maſaks ſkaitis apaugloſchanas gadijumu, kā leekas, norahda uſ to, kā ari weenreifejs alkoholisk reibums war atſtaht blaſtoſtoriſku eefpaidi, t. i., kā tahdas ſehklas kannīkas, kuras ir alkoholiskas tai brihdi, kād tās raiſas no meefas waſa jaunas buhtnes radischanai, dod dſihwibu kropleem radijuemeem.

B. Alkohola ſagifteschanas eefpaids uſ indivi- duumū dſimuma dſihwi.

Weenreifejs alkohola reibums, pat pee zitadi ſahtieem zilwefeeem, ſpehle ſchā ſūnā galweno lomu, ko ari nedrikſt par ſemu wehrtei. Alkohola ſagifteschanas padara zilwefu neapdonigu, uſnehmigu, pahrdroſchū, tahlak, rupju un neeweherigu un, beidſot, wahjina ari ſeffu-alo potenzi. Tas wiſs atſpogulojas wiha dſimuma dſihwē. Eoti pareiſi ſaka Schelſpirs: „Dſehrum ſeizina neschlikſtibū un reiſe ari ſlahpē to. Tas ſeizina fahribu un apgruhtina iſpildiſchanu.“ (Makbets, II. zehl., 2. ſkats). Jums wiſeem buhs paſiſtams ſkats,

fahdu rahda fahkumā wairak waj masak eereibuschu un wehlak peedsehruschu zilweku istureschanas. Sawā grahamatā par seksualo jautajumu es nosauzu weidu, kā schahdi laudis mehds laktotees, par „alkoholisku flirtu“. Flirts nosīhīmē mihlestibas deewa Amora aktivo werweschanas mahklu. Ja tas ir nopeetni domats, smalks un peflahjigs, godigā noluhkā isdarits, tad tas peeder pee normalas zilweka dīhwas un nowed pee laimigas, sinamis, daschreis ari nelaimigas saweenoschanas. Turpreti, laikam gan naw nekas reebigaks, prastaks, negehligaks un patologiskaks, kā alkoholiskais flirts, kas wišā sawā spilgtumā parahdas it ihpaschi svehtdeenu peewakarēs us dselsszeleem un eelani, dsertawās un tamlihdīgās eestahdēs. Wisadās pakahpes, fahkot no wihrīshkas pahrzalvibas un usbahības weeglas pawairoschanas un beidsot ar fahdu par eemihlejuschos islikdamees peedsehruscha prastako, pastahwigī atfahrtotu zinisku plahpaschanu, schis flirts israhda wišas alkohola eespaida nokrahjas psicho-seksualā sinā, kas mums wiſſtaidra fahda, fahdā mehrā schi gifts boja zilweka seksualo fajuhtu un seksualo dīneklī. Kā Schelßpirs ūka, zaur to teek stipri weizinata neschīktiba un neapdomiga seksuala saweenoschanas, lai gan pateesā seksualā spehjiba jau tuhlt un wehlak arween wairak teek masinata. Šekas ihsumā ūkanemot ir schahdas:

Wenerisku infekziju (aplipschanas) leelīšķa wairofchanas, abu dzimumu paweschana us netihrafo un nekam nederigu seksualu saweenoschanas, maswehrtigu pehznahkamu radishana, wiſadas eespēhjamas rupjibas pee dzimumu akta isdarischanas, seksualo noseegumu ūkaita wairofchanas ūkarā ar lopiskakajeem greissīrdibas ūkateem un, beidsot, ūkarā ar wiſā ūchā ūteetam, gimenes pamatu īrdinaſchana. Žītā weetā esmu jau peerahdījis, ka dauds seksualo pretdabisčību zehlons ir bijis ūreibums, waj ari tee ir ūreibuma isdariti.

Schee fakti ir tik ikdeenīšķi, ka peeteek us teem aizrahdit. Reti gadīses ūkads awīses numurs, kurā nebūtu par ūkahu tamlihdīgu gadījumu ūnots. Ir ūkaidra ūteeta, ka wišas ūchā ūreibuma neapdomības ūkas stipri weizina augščā minejās alkoholiskās blaftostorijas isplātīšanas. Par to wišwairak gahdā neapdomīgā behrnu radishana un weneriskas ūlimības. Par pehdejām es pats sawā ūkā ūstahdīju statistiskas ūnas preefš ūtalskohola ūongresa Wine, 1901. g., kuru gala ūswēdumus te atgahdīmaschu.

Manas pašča ūwahīkās statistiskās ūnas ateezas us 219 gadījumiem (190 wiħreescheem un 29 ūweetem). Galwenee jautajumi bij ūkoschi:

Waj ūslimusčais bij aplipschanas brihdi:

- a) ūroniski alkoholiski un turflaht peedsehris?
- b) ūroniski alkoholiski, bet nepeedsehris?
- c) peedsehris?
- d) weegli eereibis un zaur alkohola ūsbudinajumu ūnēhmitzs?
- e) pilnīgi ūkaidrs?
- f) neissinams?

Tikai pee 8 wiħreescheem winu ūreisejais ūtahwoflis bij neissinamis, tā tad atleek 182 wiħreeschi un 29 ūweetes. Prozentos

apšīhmējot mehs atrādām, ka pee 76,4 proz. wiħreescheem un pee 65,5 proz. seeweetem aplipschana bij notifikācijā alkohola baudiščanu. Wisaugstakos skaitlus dēwa rubriķā 4) weegli eereibis u. t. t. Ta atfeezas us 86 wiħreescheem un 13 seeweetem. Pawīsam peedsehrūfchi bij tik 42 wiħreeschi un 4 seeweetes, kroñiski alkoholishti 11 wiħreeschi un 2 seeweetes, pilnigi skaidri 43 wiħreeschi un 10 seeweetes. Domāju, ka schee skaitli runā paschi par ūwi.

Peešīhmešum, ka 76,8 prozentti no scheem wiħreescheem un 96 proz. no seeweetem bij jaunaki par 30 gadeem.

No ūwara ir wehl ūkoscħais: No minetāni personam, tiflab wiħreescheem, ka seeweetem, 95,5 proz. bij pirmo dšimuma aktu pirms laulibas ißdarijuschi. No wiħreescheem, kuru pirmais dšimuma akti bij notizis pirms laulibas resp. aħrlaulibā, bij 48,5 proz. foreis bijuschi sem alkohola eespaida, no seeweetem pat 76,5 proz.

Es peelaitschu, ka schee skaitli ir loti maři un tapeħż teem wehl wajag apštirlnajuma. Nekatotees us to tee loti raksturigi norahda us leelo postu, ko alkohols padara muhſu dšimuma dſħiħwē taifni zaur to, ka wiñċi narkotisè (apreibina, apstulbina) smadsenes, trauži augstafo intelektualo un etisiko pretswaru un dod waļu rupjajeem, semajeem d'sinefleem.

C. Sekas muhſu räfai.

Ja apskatam sekas, kas zaur mineteem apstahkleem sagaidamas muhſu räfai, tad tās wiſlabak iſſinamas salihdsinot sawā starpā taħdas tautas, kuras stipri dser, ar taħdām, pee furām d'serschana masak iſplatiġus. Schas sekas ir:

1. D'sim stibu skaita un zaur to ari pehžna h-kamo pamasiu aħħanàs. Kreewijā ir leela religijska sekta, kura saweemi peekritejeem ātseelids alkohola leetoschana. Pee schas sektes peeder ap 10 milj. eedsiħwotaju. Ir peerahdits fakti, ka zitadi liħdsigos räfai un sabeedrisks apħażrnes apstahħlos schas sektes peekritejeem ir-dauds waiaf pehžu aħħamku, nekkā ziteem eedsiħwotajeem, kuri leeto reiħino skħus dseħreenu. Tautas, kuras stipri dser, salihdsinot ar nedseħraja tautam wispahrigeet eet masumia.

2. Attewi schi personu masak spehjiba. Man sche jaatgħadha tikai krepelina un wiha skolas iſmehgħinajumi un jaais-rahda us wiſu to atturibueku personigeem peedsiħwo jumeem, kurt agrak m'hreni dseħra. Ta sakot wiſi apštirina, ka tiflab wiħi meeffiġas, ka ari garigas darba speħħjas libħi ar atturibu eewehro-jami pawairojus schas. Tahla, wajag tik salihdsinat taħdu saħħiġu taftu iſturibu un darba speħjib, ka japani, buhri, muhammedanu tautas u. t. t. ar dseħraju taftu iſturibu un darba speħjäm.

Protams, sche jaapeeħi m'hix: zitadi li ħdsigos apstahħlos! Ir skaidra leeta, ka kreetnis eiropeets, kas dser, ir tomeħri speħjigak, nekkā nedseħraja neħġers un wispahrigeet kreetnis, dseħraja zilwejk ir-speħjigak, nekkā muissis, bet nedseħraja indiwiduumis.

Schāi sīnā mums mehds aifrahdit us muhamedanu tautu garigo nespējibū un besdarbibū, un alkohola draugi triumfedami sauž, lai tik pastatotees, kā dsehrajas tautas kulturas sīnā stahwot wisaugstāk, famehr atturigee islamiteeschi esot paiklihduschi besdarbijt un winu kultura atrodotees fastinguma stahwošķi. Pret šo sofistisko maldibu mums ar leela ko energiju japrotestē.

Ihsūmā tautu fastinguma zehloni ir labi pāstihtami. Tee mēlejami Korana (muhamedanu svehto rakstu) fatalistiskajā dogmā, kas winus taisni noteesa us besdarbibu. „Kapehz juhs buhwejeet tāhdus ūkaistus namus un wahzeet krahjumus us preefschdeenam, juhs mušķa eiropeschi?” tā man pascham reis teiza mans zitadi intelligentais arabeeschu pawadons. „Ja Allah (muhamed. deews) grib, lai juhs zeessheet badu, tad jums tomehr ušnāk bads, un ja wiensh muhs grib paeħdinat, tad paeħdina ari. Kismetu (negrosamo līfteni) juhs tatschu newarat pahrgroſit.”

Un to šis zilweks man teiza tāhdā brihdi, kad Alschirijā bij bads, wiſos eelu stuhros un galos mehtajās badā nosprahgušču gowju un sirgu maitas un kur pusbadā mirušči strahdneeki walfajās pa eelam. Waj kahda tauta pee ūchahdas religijas war wispahrigi us preefschu eet? Tomehr šo paschu islamieeschu darba ūpehja, meesas ūkfstums un iſturiba, winu wairofchanas ūpehjas ir apbrīhnojamas. Ar glahsi netihra uhdens un daschām dgħelem wini eet deenam ilgi bresmigā karstumā pa tukſneſi. Kahds frantschu ofizeers, kas patlaban bij 14 deenu laikā atjahjis no d'sili Sacharas tukſneſi esofchās Tuates oases un biha pagalam noguris, stahstija man, kā wina pawadoni, arabeeschu, esot wiſu šo gabalu kahjam nogahjušči un pee tam jutusches pilnigi spirgti un weseli. Ta ir leela faktu un pateesibas pahrpraschana, ja islamieeschu atturibu wed fakarā ar winu garigo fastingumu. Turpreti taisni atturiba ir winu ūpehka pamats, surpreti ir nowehrots, kā tee muhamedani, kuri sah īleot reibinoschus dsehreenus, waj ari padewuschees indeeschu karepu baudai, ahtri paikliht un eet bojā. Bes tam ir loti weegli peerahdit minetā apgalwojuma maldibu, ja aifrahdam us leelajeem panahkumeem garigā sīnā, tāhdus ūſneegušči atturigee ja pāri un kopši wairak kā pusgaduſimtena ari atturigi palikushee norwegeesch. Jeb waj freewu tautas ūchahdā alkoholijeschana tai ir atneſuse to leeto garigo pazelschanos, us kā dibinas muhſu Reetum Eiropas kultura, par kuru alkohola draugi pateizas alkohola baudai!? Es domaju, kā pehdejat tragedijat freewu-japanu karā un Krewijā paschā wajadsetu pat wiſaflakajeem atdarit azis. Wiſaflakais, kā sīnams, tomehr ir tas, kas negri b redset.

Masaſspehjiba us wiſas linijas, tiklab gariga, kā meesiga: ta ir preefsch wiseem zilwela d'simma individuumē ūchahpibas eerachu bankrota bilanze. Wehl ūlītaka ūchi leeta paleek zaur to, kā loti heeschi ūchi masaſspehjiba ūchawenojas ar aktiwi ūtītigām rihzbam un parahdibam, kā noſeeguſimeem (65—75 proz. no noſeeguſimeem pret personu iſdariti sem alkohola eespaida), meesigām un gara ūlītibam, paschānahwibū, darba raschojumu ūchahpibam u. t. t.

3. Blastoftorisfkā rāfas jeb fugas išwirtiba.
Sche es norahdu tikai us augschā fazito; es negribu atfahrtot. Schis jautajums ir par dauds fāreschgis, lai zaur gluschi weenfahrschu statistiku waretu tikt noskaidrots. Kā jau mehs augschā aifrahdijam, lotti leeleem skaitleem jarunā daichados wirseenos. Bet schee skaitli ir te un runā deesgan skait. Pehz pretalkohola reformas Norwegijā zeetumi ir pamasm istuffschojusches, bet meesigee un garigee kropki starp eedfishwotajeem ir stipri masumā gahjuschi. Schi noseedsibu un kroplibu masinashanās war tomehr sawu pilnigo augstumu fāsneegti tikai pehz wairak paaudsem. Sweedrijā, kur ari kopsch 50 gadeem alkohola patehrisch stipri masinajes, tagad, peemehram, ifgadus skaidri redsama kara deenestam derigu refruschu skaita peeaugschana (pee lihdīgas apspreechanas mehrauklas), kas leezina par tautas weselibas peenemshanos, turpreti Franzijā, Wahzijā u. z. derigu refruschu skaiti pastahwigi eet masumā, kamehr alkohola leetoschana pastahwigi peehemas. Esnu pilnigi pahrlezzinats, ja muhsu tautas waretu sanemtees un atmest alkohola leetoschanu, tad muhsu rāfas regenerācija (atjaunoschanās), noseedsibu, gara wahjibu, kroplibu, idiotu u. t. t. skaiti pastahwigi un peeaugschā fahrtā masinatos, kamehr tagad mehs pateesibā, neskatootees us wiseem pawirscheem, optimistiskeem pretapgalwojumeeem azim redsot weenmehr wairak išwirstam. Tikai zaur muhsu sentschu gara darbu eeguhto un us mums enziklopediskā fahrtā pahrgahjuscho kulturas panahkumu ahrejais sposchums apstulbina muhsu qjis un maldina muhs schā finā.

Mehs tagad dīshwojam lotti nopeetios laikos. Beņi, melni mahkori fablihwejas pee austrumu horizontu un rahda mums, ka muhsu rāfas pastahweschana nemas naw nodroshinata. Par zilweku rāsu atteesibam ir dauds neprahftibū farunats un farakſits, tapehz ka lotti beesshi teek atsiftas tif azumirfligās ahrejās atteesibas, bet newis dīslakee sakari. Ir stiprakas un wahjakas, wairak un masak wehrtigas rāfas, bet tas wehl nebuhit naw ikkatrā finā weenadi. Sinamām rāsam, peemehram, leelakai dalai nehgeru tautu, ir leela wairoshanas spehja, turpreti maswehrtigas gara un zitas rakstura ihpaschibas. Daschas rāfas ir neschonigas, meefigi iſweizigas, bet kulturai gandrihs nepeejamas, ka peemehram, farfanahdainee indeeschi, beduini un tshigani. Muksi wini tapehz naw, tipat mas ka neapwaldamā lapša naw dumjaka par lehno kaki. Tapehz ka nehgeri labprahf pēfleenas kulturai, winu pateesa wehrtiba teek beesshi ween par augstu notakſeta. Wehsture skaidri rahda, ka zaur kulturas labumeem apstulbotee zilweki beesshi ween alli padodas kulturas launajām pušem, alkoholismam, mihkstibam, seksualām pahrmehribam u. t. t. un zaur to išwirst. Tomehr tahdām rāsam, kuras fāsneeguscas augstu, genialu kulturu, — to war droſchi peekenit —, bij zaur ilgu eepreefchēju filogenetisku (rāfas weselibu weizinoschu) attihftibū preefch tam sagatawotas smadsenes. Winu smadseju swars to peerahda. Ja tad schahdas rāfas zaur sawu kulturas satrunejumu išwirst, tad winas teek no spehzigem un usnehmigeem barbareem pahrspehtas un kalpibā nospeestas, waj ari nogrimst bīhstamā fastingumā, ka ķineeschi. Pirmajā gadijumā winas teek ka wehrgi pee darba speestas un zaur to regeneretas (atdsemdinatas). Otrā gadijumā winas masakais patur sawu

labo filogenetisko pamatu. Abos gadijumos wixas war zaur labeem apstahkleem atkal farentees un peepeschi us augschu eet. Maswehrigā smadseuem, kā, peemehrani, pee nehgereeem u. s., tas naw eespehjams. Maswehrtigas, waj kulturai nepeeojamas rāsas ir neglahbjami nowehletas bojā eeschanai un kopsch dascheem gadusimteneem mehs waran redset, kā schi bojā eeschanai teek no muhsu ei-roopeescheem sistematiski paahtrinata ar schnaba palihdsibu. India-neeschi un malaji teek zaur eiropeschu alkoholu pagalam isnihzimati.

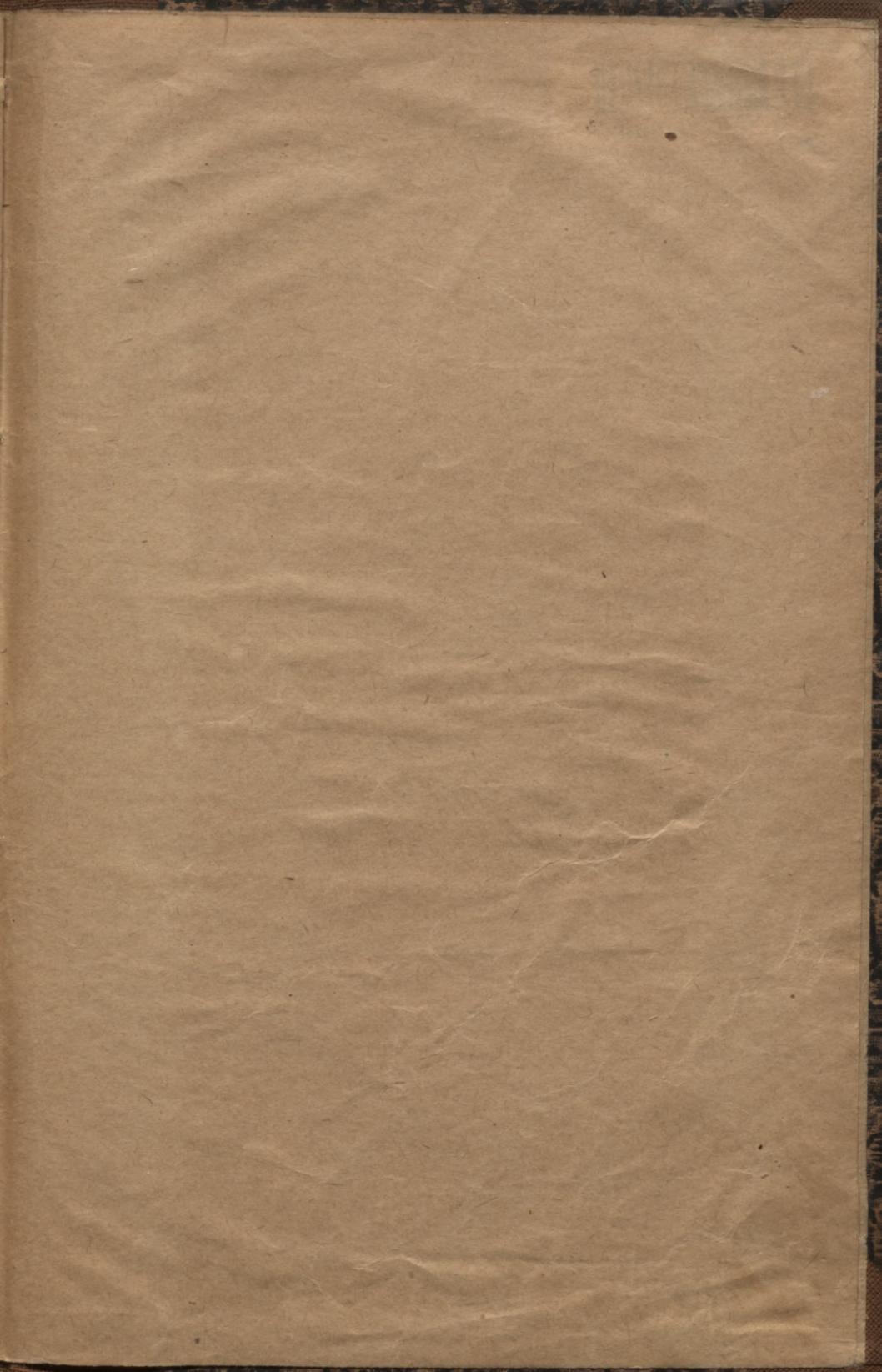
Gluschi zitadi turpreti ir wejo kulturas rāsu apstahkli, kuras tikai zaur fastingumu un kuhtribu ir pakal palikuschas, kā wispirmā fahrtā mongoli, t. i. japani un kineeschi, bet ari ziti aseeschi. Ari muhamedani waretu, ja wiki atmestu sawu fatalismu (liftena tizibū) usstrahdatees us augschu.

Kopsch 30 gadeem Japana pafneeds mums ussfatamibas mahžibū, kas preeksch muhsu rāsas apmehram tāpat ūkan, kā slawenais „mene tekel“ bibelē. Rakstura energijas, darba, isturibas, rezepktivās (preeksch sweschām domam peejamas) inteligenzes un peetizibas ūnā dseltenā rāsa bes ūchaubam ir pahraka par mums. Peeteek ja 400 miltijonus leela kineeschu tauta peesawinas ar japanu palihdsibu jauno kulturu, — tad mums ir tahlojos austrumos wara, kura apdraud wisu Eiropas kulturas pafauli ar isnihzinashanu. Schai isnihzina-schanai pat nemas naw wajadīgs notift zaur karu. Dseltenajeem wajag dauds masak leekas gresnibas, dauds masak pahritikas lihdseku, dauds masak dīshwojanu telpu kā mums un tomehr tee padara wairak. Tas pilnigi peeteek, lat meerigā konkurenzes zīhā isnihzinatu muhsu rāsu. Kaltforntijā un zitās weetās jau ūni ir israhdiyes, kā baltei newar ūzenstees ar dseltenajeem darba lehtuma ūnā. Un tagad atturtgās japanu un Deenwidus-Afrikas (buhri) tautas ir preeksch neilga laika mums dewuschas mahžibū, kahda pafaules wehsturē tikpat kā nekad naw peedishwota. Waj mehs wispahrigi waresim nahkotnē aifstahwetes pret dselteno rāsu? Schis jautajums tagad ar bascham jaustahda fatram domajoscham āreschu (baltās) rāsas zilwekam. Tikai neprashas waj egoisti war no ūcha jautajuma iswairitees.

148 Kahdā fahrtā schis jautajums ari netiftu isschiktis, weens ir drofschi. Ar ūwanā ūchupibas parafšam, ar ūwu ūslutinaschanoš un mihkstuliby, ar ūwu gresnibu un pahrspihletu ehrtibu, ar ūwu ūswirtibu wispahrigi, mehs ejam lehnami drofshai ūswirtibai preti. Ne ūchodeen, ne rihtā, warbuht ari pariht ne, bet gan warbuht pehz 50 waj 100 gadeem mehs jau waran buht partiju pafaujeuschi, ja mehs neusremamees ar wisu lihdseku palihdsibu, kuri stahm muhsu rokās. Bet tā kā mehs tik ūhā laika newaram ne ūwas ūmadenes pahrgrofit, ne ūwu rāsu pamatigi atjaunot, tad, ūhemot wisu balto ūautu meerigu apweenoschanoš, mums ir tik tee lihdsekti peeejami, kuri muhs war apturet us ūswirtibas maldu ūela. Schie lihdsekti ir neatlaidiga ūhā pret fatru ūkumisku ūswirtibu, wispirms pret alkohola baudischanu un pret ūsam ūistem, kuras ūstahj blaftostorisku eespaidu, tahlač, ūhā pret ūelta ūla kultu, kas teek ūsturets no kapitalistiskas naudas fahribas. Kapitalistiskas sistemās ūetā ir ūstahjas ūbeedriskai (genossenschaftliche) sistemai. Žilwek nedrihskt

wairs kapitalistiiski tahlač ismantot zitu darbu. Tad ari tauta beigs interesetees par alkoholisko sagisfeschanos. Muhsu walstiu wajadsetu wiſus ſpehkus isleetot preefch tam, lai usmodinatu wiſu tautu at turibā, kā ari peeradinatu pee gariga un meeſīga darba, lai waretu atkal sagatawot pretoschanas ſpehjigu rāſu. No japaneeem mehs ſchāi ſinā waretu dauds kō mahzitees, warbuht tikpat dauds un wairak, kā wint no mums ir mahzijuschees un no islameescheem mums wajadsetu patapinat dſerſchanas aifleegumu. Tad mehs wehl drihſtētu ar ſinamu optimismu nahkotnē raudſitees. Waj ahrsti un tee vihri, kuri wada Eiropas un Amerikas leelo walſtju liftenus, wehl laikā nahks pee ſchās atſinas un reiſe ar to ſahks ſparigi rihkotees ſchāi wirſeenā? Es ſche aprobeschoſchos tikai ar ſcha jautajumia uſtahdiſchanu?

-50

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309057753